

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-705/23-U

Název	Základní škola a Mateřská škola Verneřice
Sídlo	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice
E-mail	zsvernerice@volny.cz
IČO	71012524
Identifikátor	600076393
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Kindlerová
Zřizovatel	Město Verneřice
Místa inspekční činnosti	Mírové náměstí 9 a 141, Hřbitovní 277, Nádražní 306, Verneřice
Inspekční činnost na místě	22. 5. 2023 – 24. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Verneřice (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny.

V devíti třídách ZŠ se v době inspekční činnosti vzdělávalo 128 žáků. Škola eviduje 31 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dva žáky s odlišným mateřským jazykem. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává devět žáků. Základní vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli.

Zájmové vzdělávání je poskytováno ve dvou odděleních školní družiny, v době inspekční činnosti bylo zapsáno 26 účastníků. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu s motivačním názvem Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli.

V mateřské škole se ve dvou třídách rozdělených podle věku vzdělávalo 41 dětí, 16 dětí plní povinnou předškolní docházku, z nichž dvě mají odložen začátek povinné školní docházky o jeden rok. Evidovány jsou dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem S PŘÍRODOU NA „SLOVÍČKO“.

Další informace jsou přístupné na webových stránkách <https://www.zsvernerice.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V koncepčních záměrech dalšího rozvoje školy je prioritou vytváření příznivého klimatu podporujícího rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí žáků, rozvoj spolupráce mezi všemi aktéry vzdělávání a zkvalitňování materiálních podmínek. Pedagogický sbor sdílí vizi ředitelky školy a aktivně se do naplňování koncepčních záměrů zapojuje. Otevřená komunikace se všemi účastníky vzdělávání a týmová spolupráce zaměstnanců přispívá k vytváření příznivého pracovního prostředí. Organizační, řídicí a kontrolní kompetence jsou účelně rozděleny mezi ředitelku školy, zástupkyni pro základní vzdělávání a vedoucí učitelku pro mateřskou školu.

Vedení školy pravidelně realizuje hospitační činnost a poskytuje pedagogům zpětnou vazbu, avšak metodická podpora pedagogů není vždy zcela efektivní, což se projevilo i v některých vyučovacích hodinách v průběhu inspekční činnosti.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na široké spektrum oblastí a je organizováno podle potřeb školy a zájmu učitelů. V uplynulém období bylo zaměřeno na splnění kvalifikačních předpokladů a prohlubování odborné kvalifikace (např. podpora digitálních kompetencí). Získané zkušenosti a dovednosti pedagogové vzájemně sdílejí v běžném denním kontaktu a na setkáních metodického sdružení.

Poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce i pedagogy poskytuje školní poradenské pracoviště. V součinnosti s ředitelkou školy a její zástupkyní jeho činnost zajišťují výchovná poradkyně pro první stupeň, výchovný poradce pro druhý stupeň, který je zároveň kariérovým poradcem, a školní metodička prevence. Rozsah kompetencí a koordinace činností jsou jednoznačně vymezeny. Podporu žákům ve vzdělávání aktuálně poskytuje deset asistentů pedagoga. Potřebnou jazykovou podporu dvěma žákům s odlišným mateřským jazykem poskytuje vyučující českého jazyka formou pravidelného doučování i individuálních konzultací.

Materiálně-technické podmínky školy jsou z hlediska funkčnosti, estetičnosti a podnětnosti dobré. Jsou pravidelně vyhodnocovány a postupně zkvalitňovány. Dostatek didaktických pomůcek, využívání interaktivní techniky a mobilních učeben, nově vybudované školní dílny a školní kuchyňka přispívají k názornosti výuky a podporují efektivitu vzdělávacího procesu. Třídy v MŠ jsou účelně vybaveny hračkami, didaktickými i motorickými pomůckami, pomůckami pro objevování, experimentování, včetně mnoha pomůcek, které si vytvářejí učitelky samy. Třídy dětem poskytují příjemné a podnětné prostředí, jejich prostorové uspořádání je funkční. Zahrada MŠ vytváří výborné podmínky k pohybovým činnostem, dopravní výchově (malé dopravní hřiště), k rozvoji environmentální výchovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka na prvním stupni ZŠ probíhala v příjemné pracovní atmosféře, vyznačovala se účelným střídáním činností a aktivním zapojováním žáků. Byly zařazovány vhodné metody podporující soustředění žáků, efektivitu učebního procesu zvyšovala také potřebná názornost a využití didaktické techniky. Ve většině vyučovacích hodin vyučující probírané téma efektivně propojovaly s běžným životem. Výuka byla většinou vhodně doplňována relaxačními chvilkami, kterými vyučující předcházely únavě žáků a ztrátě pozornosti. V závěru hodin jednoduchým způsobem využívaly prvky sebehodnocení.

Výuka na druhém stupni ZŠ byla vedena převážně tradičními postupy, nejčastěji formou výkladu v kombinaci s frontálně řízeným rozhovorem a průběžným zápisem poznámek žáků do sešitů. Samostatná práce žáků příp. párové činnosti spočívaly především v práci s pracovními listy. Didakticky zdařile byla vedena výuka k občanství s tematickým přesahem do dějepisu, která významně žákům napomáhala v rozvoji myšlení v aktuálních souvislostech a podporovala kritické myšlení. Sledovaná výuka dějepisu vhodným propojováním vzdělávacího obsahu s oblastními reáliemi významně přispívala k rozvoji žakovských kompetencí a podporovala u žáků souměřitelnost se školou i s oblastí, kde žijí. Jazykové dovednosti žáků i konverzační pohotovost byly efektivně rozvíjeny ve výuce anglického jazyka. Výuka byla vedená v cizím jazyce, žáci se do ní spontánně zapojovali a osvojené dovednosti uplatňovali v konverzačních situacích. K aktivizaci žáků i ověření znalostí vyučující vhodně zařadil on-line výukovou aplikaci.

Společným rysem hospitovaných hodin ZŠ byla nejednoznačnost stanovení vzdělávacího cíle, někdy byl cíl hodiny zaměněn za téma. Jen ojediněle směřovala výuka k rozvoji klíčových kompetencí a dovedností žáků volit vhodné strategie k učení. Potřebná závěrečná reflexe naplnění stanoveného cíle se v hospitovaných hodinách vyskytla výjimečně.

Hospitované činnosti zájmového vzdělávání ve školní družině vhodně navazovaly na základní vzdělávání. Účelně zařazované spontánní i řízené činnosti napomáhaly rozvoji individuálních zájmů i dovedností účastníků. Aktivity zohledňovaly individuální potřeby a zájmy přítomných účastníků včetně potřeby jejich relaxace po vyučování. Řízená venkovní činnost byla zaměřena na pozorování jevů v přírodě. Častým pobytem na školní zahradě, městském hřišti či v okolí školy jsou rozvíjeny pohybové dovednosti účastníků a podporováno osvojení principů zdravého životního stylu. Součástí vzdělávání je také pravidelná příprava účastníků na výuku (možnost vypracovat si domácí úkoly, vhodně zařazovaná grafomotorická cvičení, podpora rozvoje čtenářských dovedností).

Také v průběhu inspekčních hospitací v MŠ probíhalo vzdělávání v příjemném vzdělávacím prostředí. Z interakcí mezi dětmi a učitelkami byla patrná vzájemná důvěra. Děti byly zvědavé a tvořivé, samostatně si organizovaly činnosti. Dodržovaly dohodnutá pravidla, chovaly se k sobě přátelsky, pomáhaly si. Uplatňovaly zdvořilostní a společenské návyky.

Uměly vyjádřit své požadavky a potřeby. Přirozeně vyprávěly, co zažily. Vzdělávací nabídka navazovala na předchozí znalosti a dovednosti dětí a směřovala k naplnění cílů, které vycházely z očekávaných výstupů vzdělávacího programu, ne však z pedagogické diagnostiky přítomných dětí. Učitelky vytvářely mnoho příležitostí pro rozvoj poznávacích a vyjadřovacích schopností dětí v souladu s tématem týdne (les a louka). Při spontánních aktivitách děti využívaly volně dostupné didaktické pomůcky a hračky, měly prostor pro vlastní výběr her i relaxaci. Volily si zejména pracovní-výtvarné činnosti s přírodní tematikou, námětové hry v koutcích, konstruování ze stavebnic. Ranní komunikační kruhy poskytovaly dětem příležitosti pro verbální projev a rozvoj slovní zásoby. Každý den byly zařazovány jazykové chvilky, pohybové aktivity, do kterých se děti s chutí zapojovaly. Při řízených činnostech učitelky střídaly odlišné vzdělávací metody, vedly je frontálně nebo dělily děti do skupin. Zpravidla ale nenabízely dětem činnosti různě náročné vzhledem k jejich individuálním potřebám. Průběžně děti pozitivně hodnotily, nevedly je však cíleně k vytváření základů sebehodnocení, pouze některé učitelky dávaly dětem zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti a možnostech zlepšování. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky ve spolupráci s asistentkami poskytovaly podporu dle jejich specifických potřeb v souladu s doporučeními odborníků. Děti v povinném předškolním vzdělávání prokazovaly velmi dobrou úroveň poznatků a dovedností potřebných pro úspěšný přechod k základnímu vzdělávání. Zvládaly jednoduché logické, myšlenkové a početní operace, dokázaly postupovat podle instrukcí.

Prostřednictvím motivačních cvičení, pohybových her a sportovních aktivit (také v tělocvičně blízké základní školy, účastí na sportovní olympiádě v Děčíně) jsou cíleně rozvíjeny pohybové dovednosti dětí. Vzdělávacím procesem se prolíná environmentální výchova, děti jsou vedeny k poznávání přírody. Velká část vzdělávacích činností probíhala při pobytu venku na zahradě školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola informuje zákonné zástupce o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a individuálních konzultacích. Úroveň dosažených znalostí a dovedností žáků je ověřována a hodnocena interními nástroji (ústní zkoušení, písemné testy, referáty, projekty, aktivity v hodinách) a externím testováním. Individuální výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně sumarizovány a analyzovány na jednáních pedagogické rady a jednáních metodického sdružení. I přes průběžně přijímaná opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání, především zařazováním doučovacích aktivit a individuálních konzultací, škola dosud zaznamenala jen mírné zlepšení vzdělávacích výsledků žáků.

Účinnost vzdělávací podpory a naplňování preventivní strategie školního preventivního programu jsou průběžně sledovány a pravidelně vyhodnocovány. Informovanost o podpůrných opatřeních i vhodných postupech je zajištěna v rámci porad i běžné denní komunikace mezi pedagogy. Žákům se SVP je potřebná péče poskytována pedagogickou intervencí a uplatňováním podpůrných opatření, ve výuce s nimi individuálně pracují kromě pedagogů také asistenti pedagoga. Na základě vyhodnocení jsou v součinnosti se školskými poradenskými zařízeními podpůrná opatření dle potřeby vhodně upravována. Příčiny selhávání žáků ve vzdělávání jsou průběžně analyzovány, následně jsou přijímána opatření, jejichž účinnost je individuální. Jako rizikové faktory škola identifikovala vysoký počet zameškaných hodin, skryté absence a nepodnětné rodinné zázemí. Rizikové chování žáků řeší škola bezodkladně, závažnější případy jsou vždy projednávány se zákonnými

zástupci jednotlivých žáků. Pokud problémy přetrvávají, škola postupuje v součinnosti s orgánem sociálně-právní ochrany dítěte příp. Policií ČR.

V rámci poradenských služeb škola napomáhá také žákům s odlišným mateřským jazykem s jejich snadnější adaptací a začleňováním do třídních kolektivů. Kariérový poradce poskytuje žákům efektivní podporu v jejich profesní orientaci a volbě dalšího vzdělávání. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků v následném vzdělávání škola získává prostřednictvím osobního setkání s bývalými žáky.

Učitelky v MŠ sledují a vyhodnocují individuální vzdělávací pokroky dětí. Závěry z pedagogické diagnostiky však nejsou systematicky využívány při plánování vzdělávací nabídky a k cílené individualizaci, což se projevilo při inspekčních hospitacích. V rámci posuzování školní zralosti, logopedické prevence a začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a dle jejich doporučení realizuje podpůrná opatření. Řečový rozvoj dětí pravidelně podporuje v rámci logopedické prevence proškolená učitelka. Při identifikaci logopedických obtíží doporučuje zákonným zástupcům odbornou péči.

Výsledky vzdělávání dětí odpovídají jejich individuálním možnostem. Předčtenářská gramotnost je podněcována pravidelným předčítáním textů a zařazováním činností zaměřených na rozvoj sluchového vnímání, řeči a myšlení. Pomocí situačního učení jsou děti vedeny k ohleduplnosti a toleranci, což se příznivě odráží v úrovni jejich sociálních dovedností. V příznivých výsledcích vzdělávání se odráží úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Škola jim zajišťuje dle aktuálních potřeb informační i poradenský servis.

Vzdělávání v ZŠ je vhodně doplňováno o celoškolské a třídní projektové dny, výlety, besedy a kulturní akce, které jsou účelně využívány při naplňování průřezových témat a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Také v MŠ je vzdělávací nabídka obohacena např. divadelními představeními, výlety, aktivitami vztahujícími se k ročním obdobím. Kooperace MŠ a ZŠ usnadňuje přechod dětí do základního vzdělávání. Nedílnou součástí činnosti školy jsou každoročně pořádané společné akce pro žáky, děti a jejich zákonné zástupce, včetně akcí podporujících mezigenerační vztahy (např. den matek, vítání občánků). Aktivity vedou k prohloubení sepětí s místní oblastí a rozvíjení personálních a sociálních kompetencí dětí a žáků. K rozvoji environmentálního vzdělávání dětí a žáků a uplatňování ekologických principů nejen ve škole, ale i mimo ni, přispívají pravidelně pořádané školní aktivity (Uklid'me Česko, sázíme stromy aj.). Škola vede žáky k aktivnímu využití volného času pořádáním zájmových kroužků (např. vaření, deskové hry, sportovní hry). Dlouhodobé partnerské vztahy škola rozvíjí se zřizovatelem, místními spolky, vzdělávacími institucemi a místními firmami.

Závěry

Vývoj školy

Počet žáků ve škole má klesající tendenci.

Zkvalitnilo se materiálně-technické vybavení MŠ i ZŠ, zejména vybudováním školních dílen a školní kuchyňky, inovacemi v oblasti digitálních technologií a pomůcek pro experimentování dětí.

Silné stránky

Pravidelné zařazování projektových dnů a pohybových aktivit významně podporuje osobnostní i sociální rozvoj dětí a žáků, včetně osvojování zásad zdravého životního stylu a ekologického myšlení.

Účinné preventivní strategie, průběžná evaluace uplatňovaných opatření a důsledné řešení vzniklých situací přispívají ke snižování výskytu rizikového chování žáků.

Pestrá vzdělávací nabídka MŠ, účelné využívání materiálních podmínek a vstřícný přístup učitelů příznivě ovlivňují osobnostní a sociální rozvoj dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy není dostatečně účinná.

Metodická podpora poskytovaná učitelům se dosud významně neprojevila ve výuce.

Při výuce, zejména na druhém stupni ZŠ, nejsou systematicky uplatňovány metody a formy podporující vyšší efektivitu vzdělávacího procesu.

Nesystematická reflexe naplňování vzdělávacích cílů ve výuce neumožňuje vyučujícím ani žákům získat účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí vzdělávacího obsahu a učebním pokroku žáků.

Vzdělávací nabídka v MŠ není dostatečně diferencována podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí. Závěry pedagogické diagnostiky nejsou cíleně využívány k individualizaci vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zefektivnit metodickou podporu pedagogů v ZŠ i MŠ.

Sledovat účinnost uplatňovaných pedagogických postupů a analyzovat jejich vliv na kvalitu výuky a vzdělávací výsledky žáků.

Při vzdělávání se systematicky zaměřit na efektivní práci s cílem.

Systematicky využívat informace o individuálních výsledcích vzdělávání dětí (pedagogickou diagnostiku) při plánování a diferenciaci vzdělávací nabídky.

Sdílet pedagogické zkušenosti se školami stejného typu.

Daší vzdělávání pedagogů zaměřit na efektivní vzdělávací a hodnotící strategie, formy a metody vzdělávání a na oblast pedagogické diagnostiky a formativního hodnocení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č.j. 1169/2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně Dodatku č. 3 s účinností od 1. 4. 2009 (ze dne 16. 10. 2009)
2. Jmenování ředitelky s účinností od 1. 8. 2019
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT ze dne 22. 5. 2023
4. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022
5. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2022
6. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2022
7. Koncepce rozvoje školy platná od 1. 9. 2022
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli. platný pro školní rok 2022/2023
9. Školní vzdělávací program pro školní družinu s motivačním názvem Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli. platný od 1. 9. 2014
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem S PŘÍRODOU NA „SLOVÍČKO“ aktualizovaný k 31.08. 2022
11. Třídní vzdělávací programy MŠ, školní rok 2022/2023
12. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023
13. Třídní knihy ZŠ a MŠ, školní rok 2022/2023 (vzorek)
14. ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY část: 2. ŠKOLNÍ ŘÁD platný od 26. 11. 2020
15. ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY část: 2. ŠKOLNÍ ŘÁD – PRAVIDLA HODNOCENÍ platný od 1. 9. 2022
16. Školní řád mateřské školy aktualizovaný k 30.6. 2022
17. ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY část: 9. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY s účinností od 1.9. 2022
18. Zápisy z pedagogických rad a pracovních porad, školní rok 2022/2023
19. Zápisy z metodického sdružení, školní rok 2022/2023
20. Dokumentace školy ke kontrolní, hospitační a evaluační činnosti, školní rok 2022/2023
21. Školní matrika, školní rok 2022/2023 (vzorek)
22. Personální dokumentace ve vztahu k odborné kvalifikaci (vzorek)
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s účinností od 1. 9. 2022 a doklady o absolvovaných akcích
24. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
25. Pedagogická diagnostika dětí, školní rok 2022/2023 (vzorek)
26. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 ze dne 12. 10. 2022
27. Výroční zpráva mateřské školy za školní rok 2021/2022 ze dne 16. 9. 2022
28. Roční plán školy, školní rok 2022/2023 ze dne 25. 8. 2022
29. Inspekční zpráva České školní inspekce Čj. ČŠIU-609/16-U ze dne 13. 5. 2016
30. Webové stránky školy <https://www.zsvernerice.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Mgr. Alena Valtová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kamila Havlíčková, školní inspektorka

Bc. Věra Klabíková, školní inspektorka

PhDr. Ing. Bc. Lucie Kejvalová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.